

ISSN: 0494-1373

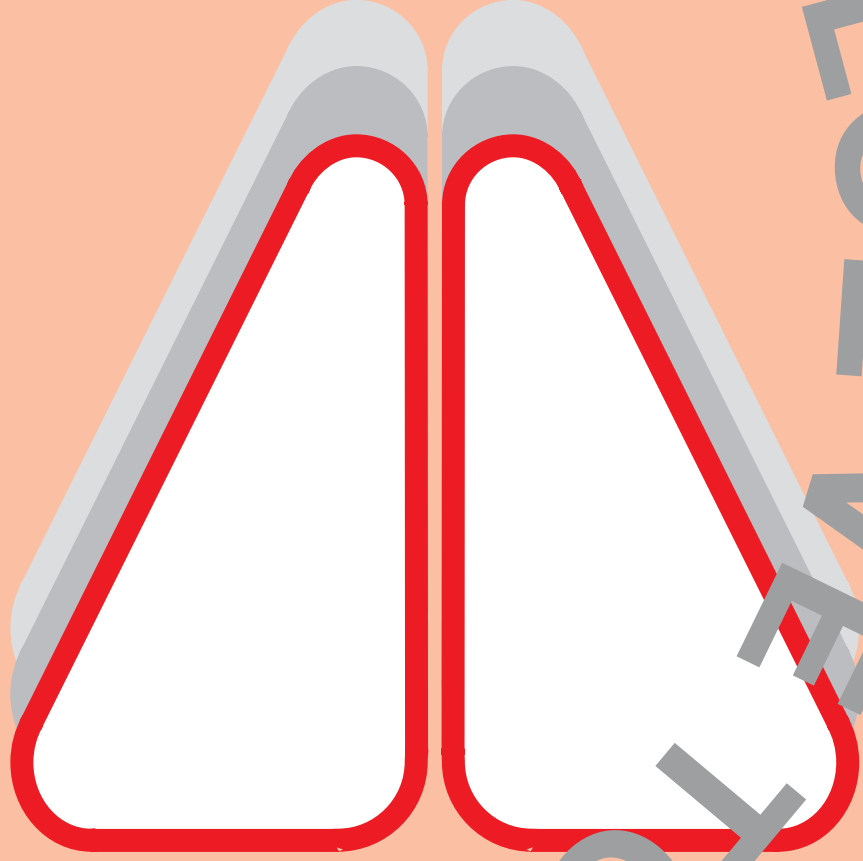
TÜBERKÜLOZ ve TORAKS

TUBERCULOSIS and THORAX

Cilt (Volume) : 48

Sayı (Number) : 1

Yıl (Year) : 2000

Türk Tüberküloz ve Toraks Derneği'nce üç ayda bir yayımlanır.

TÜBERKÜLOZ ve TORAKS TUBERCULOSIS and THORAX

EDİTÖR

Prof. Dr. Doğanay ALPER

EDİTÖR YARDIMCILARI

Prof. Dr. Numan NUMANOĞLU
Doç. Dr. Özlem ÖZDEMİR KUMBASAR
Doç. Dr. İsmail SAVAŞ

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Nezihe ENACAR
Prof. Dr. Hilmi GÜRSES
Prof. Dr. İzzettin BARIŞ

DANIŞMA KURULU

Dr. Turan ACICAN (Ankara)	Dr. Numan EKİM (Ankara)	Dr. Mihriban ÖÇRETENSOY (Ankara)
Dr. Kemal AGUN (Edirne)	Dr. Erhan EKİNCİ (Kırıkkale)	Dr. İlker ÖKTEM (Ankara)
Dr. Murat AKAL (Ankara)	Dr. Kudret EKİZ (Ankara)	Dr. Bülent ÖZBAY (Van)
Dr. Hadi AKAY (Ankara)	Dr. Salih EMRİ (Ankara)	Dr. Nezihe ÖZDEMİR (Ankara)
Dr. Serdar AKIN (Ankara)	Dr. Ertürk ERDİNÇ (İzmir)	Dr. Faruk ÖZER (Konya)
Dr. Ahmet AKKAYA (Isparta)	Dr. Yurdanur ERDOĞAN (Ankara)	Dr. Mustafa ÖZESMİ (Kayseri)
Dr. Atilla AKKOÇLU (İzmir)	Dr. Sinan ERGİNEL (Eskişehir)	Dr. Şeref ÖZKARA (Ankara)
Dr. İbrahim AKKURT (Ankara)	Dr. Feyza ERKAN (İstanbul)	Dr. Oktay ÖZKARAKAŞ (Kocaeli)
Dr. Serir AKTOĞU (İzmir)	Dr. Müzeyyen ERK (İstanbul)	Dr. Tevfik ÖZLÜ (Trabzon)
Dr. Serdar AKYAR (Ankara)	Dr. Uğur GÖNÜLLÜ (Ankara)	Dr. Can ÖZTÜRK (Ankara)
Dr. Sadık ARDIÇ (Ankara)	Dr. Metin GÖRGÜNER (Erzurum)	Dr. Nihat ÖZYARDIMCI (Bursa)
Dr. Orhan ARSEVEN (İstanbul)	Dr. Oktay GÖZÜ (Bursa)	Dr. Efsin PINAR (Ankara)
Dr. Mustafa ARTVINLİ (Ankara)	Dr. İnci GÜLMEZ (Kayseri)	Dr. Ünal SAKINCI (Ankara)
Dr. Mahmut ATEŞ (İzmir)	Dr. Cem GÜNDOĞDU (Ankara)	Dr. Belgin SAMURKAŞOĞLU (Ankara)
Dr. Tülin AYSAN (İzmir)	Dr. Adem GÜNGÖR (Ankara)	Dr. Sevgi Bartu SARYAL (Ankara)
Dr. Yılmaz BAŞER (Ankara)	Dr. Gül GÜRSEL (Ankara)	Dr. Abdullah SAYINER (İzmir)
Dr. Sevim BAVBEK (Ankara)	Dr. Canan HASANOĞLU (Malatya)	Dr. Olgaç SEBER (Ankara)
Dr. Ülkü BAYINDIR (İzmir)	Dr. Serap HASTÜRK (Adana)	Dr. Toros SELÇUK (Ankara)
Dr. Sumru BEDER (Ankara)	Dr. Recep IŞIK (Diyarbakır)	Dr. Zehra SEYFİKLİ (Sivas)
Dr. Hayati BİLGİÇ (Ankara)	Dr. Ahmet İLVAN (İstanbul)	Dr. Betül SİN (Ankara)
Dr. İhsan BİLGİÇ (İzmir)	Dr. Oktay İMECİK (Konya)	Dr. Mecit SUERDEM (Konya)
Dr. Berrin CEYHAN (İstanbul)	Dr. Oya KAYACAN (Ankara)	Dr. Altay ŞAHİN (Ankara)
Dr. Mehmet COŞKUNSEL (Diyarbakır)	Dr. Gülseren KARABIYIKOĞLU (Ankara)	Dr. Tuğrul ŞİPİT (Ankara)
Dr. Tuncay ÇAĞLAR (Edirne)	Dr. Mehmet KARADAĞ (Bursa)	Dr. Levent TABAK (İstanbul)
Dr. Haluk ÇALIŞIR (Ankara)	Dr. Şevket KAVUKÇU (Ankara)	Dr. Türkan TATLICIOĞLU (Ankara)
Dr. Nermin ÇAPAN (Ankara)	Dr. Zeki KILIÇASLAN (İstanbul)	Dr. Kemal TAHAOĞLU (İstanbul)
Dr. Tuğrul ÇAVDAR (İstanbul)	Dr. Metin KIR (Ankara)	Dr. Haluk TÜRKTAŞ (Ankara)
Dr. Firuz ÇELİKOĞLU (İstanbul)	Dr. Ali KOCABAŞ (Adana)	Dr. Sema UMUT (İstanbul)
Dr. Turgay ÇELİKEL (İstanbul)	Dr. Emine KOÇYİĞİT (İstanbul)	Dr. Eyüp Sabri UÇAN (İzmir)
Dr. Güven ÇETİN (Ankara)	Dr. Oğuz KÖKTÜRK (Ankara)	Dr. Tülay YARKIN (Bursa)
Dr. Orhan ÇILDAĞ (Aydın)	Dr. Bahar KURT (Ankara)	Dr. Şinasi YAVUZER (Ankara)
Dr. Lütfi ÇÖPLÜ (Ankara)	Dr. Muzaffer METİNİTAŞ (Eskişehir)	Dr. Nurhayat YILDIRIM (İstanbul)
Dr. Necmettin DEMİRCİ (Ankara)	Dr. Zeynep MISIRLIGİL (Ankara)	Dr. Zeki YILDIRIM (Malatya)
Dr. Yavuz Selim DEMİREL (Ankara)	Dr. Arzu MİRCİ (Erzurum)	Dr. Eser Gürdal YÜKSEL (Bursa)
Dr. Gülten DURMAZ (Ankara)	Dr. Dilşad MUNGAN (Ankara)	Dr. Adil ZAMANİ (Konya)
Dr. Mehmet EKİCİ (Kırıkkale)	Dr. Hamdi MUZ (Elazığ)	

TÜBERKÜLOZ ve TORAKS TUBERCULOSIS and THORAX

Yıl/Year: 2000

Cilt/Volume: 48

Sayı/Number: 1

İÇİNDEKİLER

Klinik Çalışmalar

Akciğer Tüberkülozunda Balgam Numunelerinden <i>Mycobacterium tuberculosis</i> 'in Direkt Mikroskopi, Kültür ve PCR ile Saptanması <i>Mehmet Hamdi Muz, Teyfik Turgut, Adile Muz</i>	5-11
Anti-Tüberkülo Tedaviye Başlamada Gecikme <i>Numan N. Ekim, Ender Levent, Melike B. Şener</i>	12-19
Tüberküloz Tedavisi Alan Hastalarımızda Karaciğer Toksisitesi Araştırması: 5 Yıllık Retrospektif Değerlendirme <i>Göksel Kiter, İpek Coşkunol, Serpil Alptekin, Mert Aydın, Semih Arslangiray</i>	20-25
Malignant Pleural Mesothelioma: Evaluation of Clinical, Radiological and Histological Features in 136 Cases <i>Abdurrahman Şenyiğit, Mehmet Coşkunsel, Füsün Topçu, Recep Işık, Cenk Babayiğit</i>	26-34
Malign Plevral Efüzyonlarda Plöredezis için Tetrasiklin Kullanımı <i>Sema Öncül Canbakan, Atilla Pelit, Ahmet Yurdakul, Yılmaz Başer</i>	35-39
Akciğer Hastalarında Sigara İçme Sıklığı <i>Kürşat Uzun, Bülent Özbay, Erkan Ceylan</i>	40-46
Interobserver Variability of Interpretation of Chest Roentgenograms <i>Peri Arbak, Öznur Akkoca, Füsün Ülger, Özgür Karacan, Akın Kaya, Uğur Gönüllü</i>	47-51
Pulmoner Arter Trombozlarında Klinik ve Radyolojik Tanı <i>Levent Kart, F. Sema Oymak, İbrahim Karahan, Şükrü Ünal, Ramazan Demir, Mustafa Özsesmi</i>	52-56
İdiopatik Pulmoner Fibrozis (12 Olgu Nedeni ile) <i>Peri Arbak, Özgür Karacan, Ramazan İdilman, Akın Kaya, İsmail Savaş, Numan Numanoğlu</i>	57-62

Olgu Sunumları

Benign Mezotelyoma (Olgu Sunumu) <i>Arzu Balkan, İsmail Yüksekol, Hayati Bilgiç, Kudret Ekiz, Necmettin Demirci, Olgaç Seber</i>	63-65
Hastane Çalışanında Formaldehide Bağlı Mesleksi Astma (Olgu Sunumu) <i>Arif H. Çımrın, Müge Akpınar</i>	66-69
Asemptomatik Dev Timolipoma (Olgu Sunumu) <i>Ş. Tamer Alban, Mahmut Tekin, Muzaffer Yurttaş</i>	70-72

Derlemeler

Akciğerin Büllöz Hastalıkları <i>Ertürk Erdinç, Sibel Öktem</i>	73-78
Uykuda Solunum Bozuklukları Dizisi: 8 Obstrüktif Uykü Apne Sendromu Yardımcı Tanı Yöntemleri <i>Oğuz Köktürk</i>	79-86

TÜBERKÜLOZ VE TORAKS DERGİSİ YAZI VE YAZIM KURALLARI

Tüberküloz ve Toraks Dergisi, Türk Tüberküloz ve Toraks Derneğinin yayınıdır. Öncelikle, Toraks hastalıkları konusunda yapılmış araştırma, derleme yazıları, olgu sunuları ve çeviriler yayımlanmayı amaçlar.

1. Dergide yayımlanmak üzere gönderilen yazıların başka yerde yayınlanmamış ve yayımlanmak üzere gönderilmemiş olması gerekir. Daha önce kongrede tebliğ edilmiş çalışmalar bu durum belirtilmek koşuluyla kabul edilir. Yayın için gönderilmiş yazıların, gecikme ya da bir nedenle dergiden çekmek isteyenlerin bir yazı ile başvurmaları gerekir. Dergiye gönderilen yazılara telif hakkı ödenmez.

2. Yayın Kurulu yayın koşullarına uymayan yazıları yayımlamamak, düzeltmek üzere yazarına geri vermek, biçimce düzenlemek yetkisine sahiptir. Yayımlanmak üzere gönderilen yazılar Danışma Kurulunda yer alan en az iki danışman tarafından değerlendirildikten sonra yayımlanması uygun görülürse dergide basılır.

3. Derginin yayın dili Türkçe ve İngilizce'dir. Yazıların Türk Dil Kurumu'nun Türkçe Sözlüğüne ve Yeni Yazım Kılavuzuna uygun olması gerekir.

4. Yayımlanması istenen yazılar dergiye üç kopya halinde (bir kopyada yazar adı belirtilerek, diğer iki kopyada yazar adı belirtilmeden) gönderilmelidir. Yazılar, standart kağıtlara daktilo ya da bilgisayar yazısıyla yaprağın bir yüzüne iki satır aralıklı olarak yazılmalı, her sayfanın iki yanında üç santimetre boşluk bırakılmalıdır. Dergiye gönderilen araştırma yazıları 10, olgu sunuları 3, derlemeler 5 sayfayı geçmemelidir.

5. Araştırma yazıları sıra ile şu bölümlerden oluşmalıdır:

i) Başlık sayfası: Bu bölümde makalenin adı (Türkçe ve İngilizce olarak), yazarların ad ve soyadları (yazar sayısı birden fazla ise adlar yan yana yazılır ve soyadı üzerine yıldız konularak akademik ünvanları ve çalıştıkları ku-

rumlar belirtilir) ve yazışma adresi telefon faks ve varsa e-mail belirtilmelidir.

ii) Ayrı bir sayfaya Türkçe ve İngilizce özetler yazılmalıdır. Özetler şu alt başlıklardan oluşmalıdır:

- Çalışmanın amacı (Objective)
- Çalışmanın tipi (Design)
- Çalışmanın bölgesi (Settings)
- Çalışmadaki populasyon (Patients)
- Çalışmadaki ana bulgular (Main Results)
- Son söz (Conclusion)

Araştırma yazılarındaki Türkçe ve İngilizce özetin 250 kelimeyi aşmayacak şekilde olması ve özetlerin altına anahtar kelimeler yazılması gerekir.

Olgu sunularında ve derlemelerde yukarıda belirtilen özet yazım planı geçerli olmayıp, 100 kelimeyi aşmayacak şekilde Türkçe ve İngilizce özet gerekir.

iii) Daha sonraki sayfalar giriş ve amaç, materyal ve metod, bulgular, tartışma, kaynaklar bölümlerinden oluşmalıdır.

Araştırmacının kişi ve kuruluşlara sunacağı teşekkürler kaynaklardan önce gelmelidir.

6. Tablolar Romen rakamları ile işaretlenmeli ve tablo kapsamının kısa tanımı başlık olarak konulmalıdır.

7. Şekiller ve resimler konuyla doğrudan ilişkili olmalı ve metinde geçtiği sıraya göre arabik rakamlar ile numaralanmalı, kurşunkalemle sıra numarası, alt yazısı ve birinci yazar adı yazılmalı, bir okla üste gelecek kısım gösterilmelidir. Fotoğraflar ayrı bir zarf içerisine 3 örnek konularak gönderilmelidir, iğne veya yapıştırıcı kullanılmamalıdır.

8. Kaynaklar metin içinde geçtiği düzene göre sıralanmalıdır, her kaynak, metin içinde arabik rakamlarla belirtilmelidir.

Kaynaklar şu şekilde düzenlenmelidir:

Dergiler için: Yazar ya da yazarların

soyadı, adının ilk harfi (.) makalenin adı (.) derginin adı (Index Medicus'a göre kısaltılmış biçimiyle), yıl (:) cilt numarası (:) ilk ve son sayfa (.)

Örneğin:

Sharp JT, Drutz WS, Morsan, M, et al. Postural relief of dyspnea. Am Rev Resp Dis 1980; 122: 201-11.

Kitaplar için: Yazar ya da yazarların soyadı, adının baş harfi (.) kitabın adı (.) kaçınıcı başki ya da cilt olduğu (.) yayımlandığı şehir (:) yayım evi (.) baskı yılı (:) sayfa (.)

Örneğin:

Green AB, Brown CD. Textbook of pulmonary disease. 2 end ed. London: Silver Books, 1982: 49.

Kitap bölümleri için: Konu yazarının soyadı, adının başharfi (.) konu adı (.) In (:) kitap yazarlarının soyadı, adının baş harfi (.) kitabın adı (.) yayımlandığı şehir (:) yayım evi (.) baskı yılı (:) ilk ve son sayfa (.)

Örneğin:

Grey EF. Cystic fibrosis. In: Green AB, Bown CD (eds). Textbook of pulmonary disease. London: Silver Books, 1982: 349-62.

Kaynaklarda yazar sayısının dörtten fazla olması durumunda ilk üç yazarın adları yazılıp diğerleri dış yayınlarda "et al" Türkçe yayınlarda "ve ark" olarak belirtilmelidir. Yazar sayısının dört ve daha az olması durumunda ise hepsinin adı yazılmalıdır.

9. Yazılar, yazının daha önce bir dergide yayımlanmamış ya da yayımlanmak üzere gönderilmemiş olduğunu bildiren, makaledeki ad sırasına uygun biçimde, yazarlarca imzalanmış bir üst yazı ile gönderilmelidir. Yayımlanan yazıların bilimsel ve hukuki sorumlulukları yazarlara aittir.

10. Yazılar aşağıdaki adrese 3 nüsha ve mutlaka bir örneği 3.5 diskete kaydedilmiş olarak gönderilmelidir.

Prof. Dr. Doğanay ALPER
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları ve Tüberküloz
Anabilim Dalı

TÜBERKÜLOZ ve TORAKS TUBERCULOSIS and THORAX

Sahibi

Türk Tüberküloz ve Toraks Derneği

Editör

Prof. Dr. Doğanay ALPER

Kurucular

Tahsin AKÇAY
Selahattin AKKAYNAK
Şükrü BOSTANCIOĞLU
İsmail DÜLGEROĞLU
Aral GÜRSEL
Nusret KARASU
Hanri NALBANTOĞLU
Galip ÜRAK
Ragıp ÜNER

Yayın Koordinatörü

Dr. Akın KAYA

Yayın Sekreterleri

Dr. Elif ŞEN
Dr. Banu ERİŞ GÜLBAY
Dr. Ferda ÖNER

Dizgi & Tasarım - Baskı

bilimsel tıp
yayınevi

BİLİMSEL TIP YAYINEVİ

Bükreş Sokak No: 3/20 Kavaklıdere, ANKARA
Tel: (0 312) 426 47 47 Faks: (0 312) 426 93 93

Abone Koşulları

Yıllık: 8.000.000 TL,
Tek sayı 2.000.000 TL'dir.

Abone ücretinin Yapı Kredi Ankara İbn-i Sina Hastanesi Şubesi; Şube Kodu: 726-0 Hesap No: 1000020-8 nolu hesaba yatırılıp alındı dekontunun aşağıdaki adrese gönderilmesi ile abone olunur.

Yazışma Adresi

Prof. Dr. Doğanay ALPER
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları ve Tüberküloz Anabilim Dalı Cebeci - ANKARA
Tel: (0312) 319 00 27 • Faks: (0312) 319 00 46

Tüberküloz ve Toraks Dergisi Türk Tüberküloz ve Toraks Derneği'nin yayın organıdır. Yılda 4 sayı olarak yayınlanmaktadır.

Tüberküloz ve Toraks Dergisi'nde yayınlanan yazılar, resim, şekil ve tablolar yayıncının izni olmadan kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, reklam ya da tanıtım amaçlı materyallerde kullanılamaz. Bilimsel makalelerde kaynak gösterilmek şartı ile alıntı yapılabilir.

Reklam bağlantıları için Tel: (0 532) 622 13 23 • Faks: (0 312) 426 93 93

EDİTÖR'DEN

Sayın meslekdaşımız,

1953 yılında değerli hocalarımızın çabaları ve Türk Tüberküloz Derneği'nin desteği ile yayın hayatına başlayan Tüberküloz ve Toraks Dergisi'ni tüm arkadaşlarımızın katkıları ile meslekdaşlarımızın hizmetine sunmaya devam ediyoruz. Derginin yayımlanmasındaki tüm aşamalarda büyük özveri ve hevesle çalışan değerli arkadaşlarımıza ve eleştirileri ile bize çok yardımcı olan meslekdaşlarımıza sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

"2000'li" yıllarda hepinize sağlık, mutluluk ve çalışmalarınızda başarılar diler, saygı ve sevgilerimi sunarım.

Hep birlikte daha iyiye, daha güzele...

Saygılarımla...

*Prof. Dr. Doğanay ALPER
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları ve Tüberküloz
Anabilim Dalı Başkanı*

Not: Yapı Kredi Bankası ile olan görüşmemizde bankanın havale ücreti almayacağı bildirilmiştir. Abonelerimizin ilgilerine sunulur.
